

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی
خراسان رضوی

خبرنامه

داخلی

خبرنامه داخلی دفتر کشاورزی

شماره ۳- اردیبهشت ۱۳۹۸

در این شماره:

اهم اخبار استانی

اهم اخبار ملی

اهم اخبار بین المللی

بخش اول: اهم اخبار استانی

صادرات فله ای، خط قرمز طلای سرخ

به عنوان مهم‌ترین قطب تولید این محصول اقداماتی را انجام داده اند که خود این اقدامات سبب تقویت و ارتقا جایگاه برند زعفران ایرانی در بازار هدف پنج قاره جهان می‌شود. با توجه به اینکه ارتقا و حفظ موقعیت برند یکی از دستور کارهای اساسی برای شرکت های دارای برند است، آموزش، نقش مهمی در روند توسعه‌ای برند می‌تواند داشته باشد.

در سال های اخیر ظرفیت تولید زعفران در ایران بیش از ۳۰۰ تن در سال رسیده است در حالی که در سال ۱۳۶۸ میزان تولید این محصول ۳۰ تن در سال بود. حدود ۸۰ تن از زعفران تولیدی به مصرف داخلی می‌رسد و بقیه به کشورها هدف صادر می‌شود. در سال ۹۶ قیمت زعفران به شدت کاهش یافت و به کمتر از سه میلیون تومان برای هر کیلوگرم رسید تا جایی که سازمان مرکزی تعاون روستایی به نمایندگی از وزارت جهادکشاورزی در قالب خرید حمایتی نزدیک به ۶۷ تن زعفران را در گریدهای نگین، شبه نگین، پوشال مرغوب و پوشال معمولی خریداری کرد. در سال ۱۳۹۷ با توجه به شرایط اقتصادی، نوسان نرخ ارز و افزایش هزینه های تمام شده تولید قیمت هر کیلوگرم زعفران به بیش از ۱۰ میلیون تومان رسید که نسبت به سال ۹۶ بین دو تا سه برابر افزایش یافت. سازمان مرکزی تعاون روستایی در سال زراعی ۹۷ - ۱۳۹۶ به مدرن سازی بازار زعفران (بازار فیزیکی، گواهی سپرده کالایی و بازار بورس آتی) و استانداردسازی محصول دست زد؛ به گونه‌ای که براساس گمانه‌زنی‌های دفتر بازرگانی این سازمان، بیش از ۲۵۰ تن زعفران به ارزش تخمینی بیش از ۳۵۲ میلیون دلار زعفران به بازارهای بین‌المللی با متوسط قیمت کیلویی حداقل ۹۷۰ دلار و حداکثر ۱۳۰۰ دلار صادر شد.

فرزاد سحرخیز: با توجه به اینکه زعفران یکی از کلیدی‌ترین محصولات صادراتی ایران به شمار می‌رود، باید گفت: صادرات فله ای برخی محصولات چون زعفران، خط قرمزی برای کشور است. بیشترین آسیب به این کالای صادراتی راهبردی از طریق شرکت‌هایی به این محصول وارد شده که به صورت فله، زعفران را به دنیا صادر می‌کنند. بسته بندی و برندسازی تنها راهکار حفظ نام زعفران ایرانی در دنیا است و ایجاد برند شاخص و نمادین در تولید و بسته‌بندی زعفران ایرانی ترویج دهنده این محصول سالم و کیفی ایرانی در عرصه های بین‌المللی است. در ارتباط با اصول بازاریابی زعفران در بازارهای داخلی و خارجی، باید گفت: زعفران در سفره ایرانی بیشتر جنبه تزئینی دارد حال اینکه با توجه به خواص گسترده دارویی این گیاه از جمله ضد افسردگی و ضد سرطان بودن در کشورهای خارجی بیشتر به عنوان دارو مورد استفاده قرار می‌گیرد. یکی دیگر از چالش های اصلی زعفران ایرانی در دنیا نوع بازاریابی است. اقدامات سازمان یافته‌ای که اسپانیا در طول سالیان متمادی بر پایه اصول علمی بازار و بازاریابی علمی انجام داده و توانسته با توسل به آنها سهم بزرگی از بازار بین‌المللی زعفران را در اختیار خود در آورد. با توجه به سلامت محور بودن کالای زعفران، برخی شرکت های داخلی برای توسعه تولید ارگانیک زعفران در استان خراسان رضوی

۱۲ اسد در خراسان رضوی سرریز یا در حال سرریز شدن است

مدیر بهره برداری و نگهداری تاسیسات شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی گفت: ۹ سد غیر شرب در این استان سرریز شده و سه سد دیگر غیر شرب نیز در آستانه سرریز شدن است.

هم اکنون سدهای غیر شرب زاوین کلات، سده خواف، کمایستان سبزوار، یام سبزوار، دولت آباد چناران، بقچیز بجستان، استای تایباد، چشمه سبز گلمکان و بند گلستان در استان خراسان رضوی سرریز شده اند. با توجه به اینکه سد چشمه سبز در اختیار شورای شهر گلمکان و بند گلستان نیز متعلق به استان قدس رضوی است، باید گفت: ۹ سد یاد شده با وجود اینکه به خاطر کنترل سیلاب دریچه های تحتانی آنها باز شده بود، سرریز شدند. سدهای غیر شرب در حال سرریز شدن استان نیز شامل سدهای فریمان، چالی دره و قره تیکان می باشد و این در حالی است که سد سنگرد سبزوار و درونگر درگز از سدهای مهم غیر شرب خراسان رضوی هستند که هنوز به مرحله سرریز شدن نرسیده اند.

ذخایر سدهای خراسان رضوی به ۴۴ درصد افزایش

یافت

مدیر بهره برداری و نگهداری تاسیسات شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی اظهار داشت: در پی بارندگی های اخیر ذخیره آب سدهایی که آب شرب استان را تامین می کنند به ۴۴ درصد رسیده است. میزان ذخایر این سدها در مدت

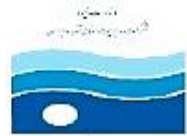
مشابه سال گذشته ۲۳ درصد بود که این میزان اکنون حدود دو برابر پارسال برآورد می شود. هم اکنون ۶۹۷ میلیون متر مکعب آب در مخازن سدهای خراسان رضوی جمع شده است و حجم ورودی آب از ابتدای سال جاری تاکنون ۴۶۰ میلیون متر مکعب بوده است. سدهای دوستی، طرق، کارده و ارداک آب شرب مشهد را تامین می کنند.

تاثیر سرریز شدن سدهای غیر شرب بر کشاورزی

با ذخیره سازی روان آب و تکمیل ظرفیت آب مخازن سدهای غیر شرب که به مرحله سرریز رسیده اند، کشاورزان می توانند با اطمینان از حقایق تخصیص نسبت به آبیاری محصولات باغی و زراعی خود اقدام کنند. در سال های گذشته حقایق تخصیص کشاورزان به علت کاهش ذخایر سدهای استان صد در صد تخصیص پیدا نمی کرد. از سوی دیگر سرریز شدن سدهای غیر شرب در برخی سازه ها نیز به تغذیه قنوات و چاه های پایین دست کمک می کند. همچنین کشاورزان تا حد امکان از آب های رهاسازی شده بر اثر سرریز سدها برای آبیاری مزارع خود استفاده کنند. خراسان رضوی دارای ۳۲ سد در حال بهره برداری در تربت حیدریه، قوچان، مشهد، خواف، درگز، سبزوار، تایباد، تربت جام، چناران، سرخس، نیشابور، کلات و فریمان است.

وضعیت آبیگری و بهره برداری سدهای استان خراسان رضوی

سازمان منابع آبی
موسسه ملی منابع آبی

وضعیت آبیگری و بهره برداری در تاریخ ۹۸/۱/۳۱					مشخصات کلی سدها		
درصد پر بودن مخزن		حجم آب ذخیره شده			حجم آب قابل تنظیم سالیانه	حجم مخزن در تراز نرمال	نام سد
سال قبل	سال جاری	سال قبل	هفته قبل	حال حاضر			
۲۱%	۴۴%	۲۵۱.۸۳	۴۲۸.۰۹	۵۳۶.۸۱	۶۸۳.۴	۱۲۱۱	دوستی
۵%	۷%	۳.۸۲	۴.۹۸	۵.۲۱	۱۳.۷	۷۲	یعقوبی
۱۹%	۱۸%	۱۱.۳۶	۹.۱۰	۱۰.۶۵	۲۷	۶۰	تبارک
۳۱%	۵۲%	۱۰.۱۸	۱۴.۵۶	۱۷.۳۵	۱۴	۳۳.۱	طرق
۳۸%	۳۱%	۱۰.۶۹	۷.۷۲	۸.۷۳	۲۴	۲۸.۱	کارده
۵۷%	۷۱%	۱۶.۹۵	۱۹.۱۲	۲۱.۳۱	۳۰.۳	۳۰	ارداک
۹۰%	۹۷%	۲.۴۲	۲.۲۹	۲.۶۱	۳.۲	۲.۷	زاوین
۱۳%	۶۱%	۳.۹۷	۷.۴۶	۱۸.۳۲	۱۲.۹	۳۰	سنگرد
۲۹%	۶۵%	۵.۷۶	۱۰.۵۴	۱۳.۰۶	۲۰.۴	۲۰	درونگر
۳۶%	۱۰۰%	۳.۴۷	۹.۴۰	۹.۵۸	۸.۸	۹.۶	سده
۴۷%	۵۹%	۳.۱۰	۲.۶۸	۳.۸۹	۶	۶.۶	دهقان
۴۴%	۸۴%	۱.۶۷	۳.۲۱	۳.۲۱	۶	۳.۸	فریمان
۶۹%	۱۰۳%	۱.۰۲	۱.۵۰	۱.۵۱	۶.۶	۱.۴۷	کمایستان
۸۷%	۸۸%	۱.۲۲	۱.۲۳	۱.۲۳	۱.۴	۱.۴	چالی دره
۵۳%	۹۷%	۰.۷۴	۱.۳۶	۱.۳۶	۲.۸	۱.۴	یام
۱۰۰%	۱۰۰%	۱.۲۰	۱.۲۰	۱.۲۰	۳.۹	۱.۲	دولت آباد
۸۰%	۸۸%	۱۳.۹۵	۱۵.۹۶	۱۵.۳۷	۱۱.۹۲	۱۷.۵	قره تیکان
۶۹%	۶۷%	۱۳.۱۴	۱۴.۴۹	۱۲.۷۹	۱۲	۱۹	چهجه
۱۱%	۵۸%	۲.۶۸	۱۲.۶۹	۱۳.۷۱	۱۲	۲۳.۵	بار
۲۳%	۴۴%	۳۵۹.۱۷	۵۶۷.۵۷	۶۹۷.۹۰	۹۰۰.۳۲	۱۵۷۲.۳۷	جمع

بارندگی تنها اثر طبیعی خراسان رضوی را نجات داد

معاون محیط طبیعی اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان رضوی گفت: بارندگی های اخیر موجب جانبخشی دوباره به 'دریاچه بزنگان' تنها اثر طبیعی در این استان و افزایش سطح آب آن شده است.

وضعیت دریاچه بزنگان تا پیش بارش های بهاری امسال بسیار نگران کننده و همراه با دغدغه فراوان بود. بارندگی روزهای اخیر به قدری موجب بهبود وضعیت دریاچه بزنگان شده که سطح آن ۳۵ سانتیمتر نسبت به گذشته افزایش یافته است. معاون اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان رضوی به فقدان امکان اندازه گیری میزان افزایش دبی آب ورودی به دریاچه بزنگان اشاره و بیان کرد: بالا آمدن سطح آب و نیز افزایش پوشش گیاهی حومه دریاچه اتفاقات خوشایند و دلگرم کننده ای است که برای این اثر طبیعی قابل مشاهده است. بر این اساس امسال بزنگان از وضعیت با ثباتی برخوردار خواهد بود و به معنای واقعی می توان گفت این دریاچه با بارش های اخیر جان گرفته است. با توجه به تاثیر بارندگی های اخیر بر دیگر مناطق محیط زیست خراسان رضوی، امسال وضعیت بارش در کل استان بسیار خوب بوده و همه مناطق از نظر پوشش گیاهی و پرآب شدن چشمه ها و آبگیرها وضعیت خوبی دارند. به ویژه در شهرستان های جنوبی خراسان رضوی مانند گناباد و بجستان هر سال با مشکلات ناشی از خشکی مناطق و بی آبی برای وحوش مواجه بودیم اما به نظر می رسد این

مشکل برای امسال رفع شده است. همچنین بارندگی های خوب اخیر میزان تهدید کانون های گرد و غبار را کاهش داده زیرا افزایش پوشش گیاهی امکان برپایی گرد و غبار را کم می کند. بهبود پوشش گیاهی و آب فراوان موجب افزایش جمعیت گونه های مختلف نیز طی خواهد شد. بزنگان معروف به 'کل بی بی' تنها آبگیر طبیعی با وسعت حدود ۸۰ هکتار است که در فاصله ۱۳۰ کیلومتری مشهد، ۷۵ کیلومتری جنوب غربی سرخس و ۳,۵ کیلومتری شمال شرق روستای بزنگان به عنوان یکی از زیباترین دریاچه های کشور دامن گسترده است. ۲۰ درصد مساحت ۱۱۷ هزار و ۷۶۹ کیلومترمربعی خراسان رضوی زیر پوشش حفاظت محیط زیست قرار دارد. مساحت زیستگاههای این استان دو میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار است. خراسان رضوی به ازاء هر ۲۵ هزار هکتار یک محیط بان در اختیار دارد. این استان دارای ۴۱ منطقه چهارگانه و شکار ممنوع شامل ۲۸ اثر ملی طبیعی، پارک ملی، پناهگاه حیات وحش، مناطق حفاظت شده و ۱۳ منطقه شکار ممنوع است. حدود ۸۰ گونه پستاندار، ۲۸۵ گونه پرنده، دو گونه دو زیست، ۶۸ گونه خزنده و ۲۴ گونه ماهی در طبیعت خراسان رضوی زیست می کنند. گونه های شاخص حیات وحش این استان شامل بز وحشی، قوچ، گوسفند وحشی، آهو، پلنگ، یوزپلنگ، گرگ، کفتار و انواع پرندگان از قبیل پرندگان شکاری، هوبره، کبک است.

بخش دوم: اهم اخبار ملی

برای انواع بیمه به کشاورزان اعلام می کنیم افزود: کشاورزان تعهدهای پایین را خریداری می کنند. تعهدات صندوق بیمه کشاورزی برای هر هکتار مزرعه آبی دو میلیون و ۶۰۰ هزار تومان در بیمه پایه و با حق بیمه ۱۴ هزار تومان است و بخش زیادی از این حق بیمه را دولت پرداخت می کند. ۷۵ درصد حق بیمه ها در بخش کشاورزی را دولت پرداخت می کند.

شهرک گلخانه ای محصولات خشکباری

احداث می شود

بزرگترین شهرک گلخانه ای با زنجیره ارزش، با هدف رشد، توسعه و رونق بخش های مختلف صنعت خشکبار کشور بین محدوده استان مرکزی و تهران احداث می شود.

این پروژه جامع ترین و مدرن ترین طرح متمرکز عرضه و فرآوری پسته و خشکبار ایران است که در نوع خود بزرگترین پروژه منطقه غرب آسیا محسوب می شود و اجرای آن می تواند نقطه عطفی در راستای تحقق اهداف ارزشمند چشم انداز اقتصادی کشور باشد که پس از سال ها مطالعه و تحقیقات و بهره مندی از مشاوران متخصص بدست آمده است. این شهرک مدرن و دانش بنیان با مساحت ۲ میلیون و ۸۵۰ هزار مترمربع و با مجوز رسمی از شرکت شهرک های کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی در محدوده استان مرکزی، شهرستان زرننده واقع در ۷۵ کیلومتری تهران با رویکرد تولیدی، صادراتی احداث می شود که با راه اندازی آن، فرصت اشتغال بیش از ۲۵ هزار نفر به صورت مستقیم فراهم خواهد شد. واحد های چاپ و بسته بندی خشکبار، واحد

۳/۵ میلیون هکتار از اراضی زراعی کشور

بیمه هستند

قائم مقام صندوق بیمه کشاورزی گفت: حدود ۲۰ درصد از زمین های زراعی کشور بیمه هستند. از مجموع یک میلیون و ۱۲۰ هزار هکتار زمین های زراعی آسیب دیده از سیل فقط ۱۸۰ هزار هکتار تحت پوشش بیمه هستند. در کشور ۳/۵ میلیون هکتار از اراضی زراعی تحت پوشش بیمه هستند. ۳۵ هزار هکتار از باغات و ۶ هزار کلونی زنبور عسل در مناطق سیل زده تحت پوشش بیمه قرار دارند. همه واحدهای پرورش طیور در مناطق سیل زده تحت پوشش بیمه اجباری هستند و خسارات آنها جبران می شود. وی با بیان اینکه مجموع خسارت های سیل در بخش کشاورزی حدود ۱۳ هزار میلیارد تومان که ۳۰ درصد آن مربوط به تاسیسات است افزود: از این رقم فقط ۷۵۰ میلیارد تومان بیمه شده است. با توجه به اینکه در سال های گذشته تعداد بسیاری از کشاورزان دچار خسارت از خشکسالی شدند و امسال نیز سیل خسارت زیادی به کشاورزان وارد کرد حوادث طبیعی در کشور بسیار گسترده، سیستمی و شدید است و دولت باید از کشاورزان حمایت بیمه ای کند. با توجه به اینکه به طور میانگین بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان سالانه به بخش کشاورزی کشور خسارت وارد می شود نمی توان با حق بیمه پایین تعهدات بالا انجام داد. میزان یارانه های دولت برای حق بیمه بخش کشاورزی به افزایش تعهد صندوق بیمه کشاورزان و کاهش حق بیمه ها کمک می کند. قائم مقام صندوق بیمه کشاورزی با بیان اینکه سالانه ۱۰۵ هزار تعرفه

پیش بینی تولید ۱۴ میلیون تن گندم در سال زراعی جاری

معاون امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی گفت: پیش بینی می شود تولید گندم در سال جاری ۱۴ میلیون تن باشد. بخشی از آسیب سیل، آبگرفتگی موقت است و در بخشی، محصول دچار خوابیدگی می شود، سپس این عارضه مرتفع می شود در بخشی هم، آبگرفتگی بیشتر است و موجب پوسیدگی محصول می شود و در بخشی هم سیل، زمین یا باغ کشاورز را با خود برده است. وی با اشاره به اینکه حدود ۵۵ درصد این اراضی بین ۲۵ تا ۵۵ درصد آسیب دید، ادامه داد: بنابراین حدود ۵۰ درصد زمین ها و محصولات کشاورزی آسیب دیده قابل برگشت است. حدود ۲۵۰ هزار هکتار از محصولات کشاورزی و حدود ۱۵۰ هزار هکتار باغ بر اثر سیلاب های اخیر از بین رفته است. در زمینه باغ، استان های خوزستان، مازندران و کرمانشاه و در زمینه زراعت استان های خوزستان، لرستان و گلستان، مازندران، ایلام و کرمانشاه، بیشترین خسارت را دیدند. بیش از ۶ هزار واحد مرغداری و حدود ۱۰۰ واحد پرورش ماهی هم دچار خسارت شدند. ۵ واحد کشت و صنعت نیشکر خسارت قابل توجه دیدند و حدود ۳ هزار میلیارد تومان از خسارت های اعلام شده به بخش کشاورزی متعلق به این واحدهاست. برای اینکه سیلاب به روستاها و مناطق مسکونی خسارت وارد نکند در برخی موارد، آب به مزارع این واحدها هدایت شده است.

های پوستگیری، بو دادن و پاستوریزه کردن خشکبار، واحد های درجه بندی، خلال و پودر کردن خشکبار، میوه و سبزیجات خشک، زرشک و عناب، زعفران، چای و قهوه، انواع حبوبات، انواع ادویه جات و چاشنی، غلات، برنج، ذرت و گندم، پوره و کنسانتره میوه، شرکت های دانش بنیان، نهاد های کشاورزی (کود، بذر، سم)، صنایع تبدیلی و جنبی، سردخانه و انبار، شرکت های بازرگانی، انجمن ها و تشکل های وابسته مهمترین بخش های این شهرک است. ایجاد قطب پسته و خشکبار ایران و تمرکز در فرآوری، تولید و عرضه آن در بازارهای جهانی، ایجاد ارزش افزوده برای دیگر پروژه های منطقه، ایجاد اشتغال در استان و استان های همجوار پروژه، برگزاری نمایشگاه ها، جشنواره ها و فستیوال های بین المللی در زمینه معرفی و عرضه محصولات ایرانی برای نخستین بار در شهرکی متمرکز، رونق بازار کشاورزی پسته کاران و فراهم کردن زمینه ارتباط و تعامل بین کشاورزان و بازرگانان از دیگر اهداف راه اندازی این شهرک گلخانه ای است. علاوه بر این، جمع آوری محصولات میوه و خشکبار و گیاهان معطر و دارویی، زعفران و ادویه جات از دشت مغان و ارس و شهرهای آذربایجان تا خراسان و یزد و کرمان، گیلان، مازندران، بوم شیراز و خوزستان و تمرکز عرضه، تولید و رقابت در یک محدوده مشخص، حضور صنعتگران، بازرگانان و دیگر صنایع وابسته در یک محل، کوتاه شدن دست واسطه ها و دلالت و عرضه کالای مستقیم از جمله مزایای این پروژه ملی است. کشور ما با وجود این که در منطقه نیمه خشک و خشک قرار دارد اما با دارا بودن منابع و ذخائر طبیعی و انسانی می تواند به قطب تولید و صادرات پسته و خشکبار و انواع فرآورده های میوه ای در منطقه باشد.

وزیر جهاد کشاورزی: سالانه ۸۰ میلیارد دلار غذا در ایران تولید می‌شود

وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه ۸۵ درصد نیاز غذایی کشور در داخل تامین می‌شود، اعلام کرد: در ایران سالانه ۸۰ میلیارد دلار غذا تولید می‌شود که ۷۵ میلیارد دلار آن به مصرف داخلی می‌رسد. در حوزه کشاورزی حدود ۱۵ درصد نیاز بخش کشاورزی و غذا متکی به واردات است که عمده کالاهای مورد نیاز ما خوراک دام و طیور شامل کنجاله و سویا است که عمدتاً از قاره آمریکا تامین می‌شود. بواسطه تحریم‌ها و نیاز بخش دام و طیور به تامین نهاده‌ها از کشورهای غربی اواخر سال گذشته مشکلاتی در تامین خوراک دام و طیور به وجود آمد، که با استفاده بهینه از ظرفیت‌های خدادادی سرزمین، ایجاد اصلاحاتی در الگوی کشت و توجه بیشتر به تولید و تغییر و اصلاح الگوی خوراک دام و طیور از کنجاله سویا به کنجاله کلزا می‌توان به سطح قابل‌اتکایی از تولید نهاده‌ها در داخل رسید. در حال حاضر ۱۵ درصد تجارت جهانی غذا در دست کشورهای توسعه یافته است که ۱۰ تا ۱۲ درصد آن کشورهایی هستند که در گروه سلطه قرار دارند یا در تاریخ خود دارای سوابق سلطه‌گری بوده‌اند.

برآورد تولید گندم امسال برای کشت‌های پاییزه ۱۵ و نیم میلیون تن بود اما با توجه به سیلاب‌های اخیر اکنون برآورد ما تولید حدود ۱۴ و نیم میلیون تن است. انتظار داریم ۱۲ تا ۱۲ و نیم میلیون تن گندم خریداری شود بنابراین در زمینه تأمین گندم مورد نیاز کشور، مشکلی وجود ندارد.

شاعری بیان کرد امسال این تردید دارد که دلال‌ها، قاچاقچیان و عوامل سودجو، گندم را پیش خرید کنند و این امنیت غذایی کشور را تهدید می‌کند.

با توجه به اینکه اکنون دلالان در حال پیش خرید گندم با قیمت حدود ۲ هزار و ۵۰۰ تومان هستند، به علت گران شدن دانه مرغ، جو، ذرت و کنجاله سویا، آنها می‌خواهند گندم را جایگزین خوراک دام کنند و این در حالی است که امسال دولت گندم را از مردم با قیمت ۱،۷۰۰ تومان می‌خواهد بخرد و باید وزیر جهاد کشاورزی در این باره ساز و کاری را بیندیشد. به رغم سیلاب‌های اخیر، در مجموع، تولید گندم و برنج امسال از پارسال بیشتر خواهد بود. در سال حدود ۳ میلیون تن برنج نیاز مصرفی داریم. حدود ۲ میلیون و ۲۰۰ تا دو میلیون و ۳۰۰ هزار تن برنج را در داخل، تولید می‌کنیم و حدود ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار تن برنج وارداتی نیاز داریم اما متأسفانه حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار تا یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن برنج وارد می‌شود. این واردات بی‌رویه در موقع برداشت برنج به تولیدکننده ضربه می‌زند و وزارت جهاد کشاورزی باید این موضوع را ساماندهی کند و واردات برنج از اول مرداد تا آبان باید ممنوع شود.

وزیر جهاد کشاورزی بر ضرورت اقدام انقلابی برای

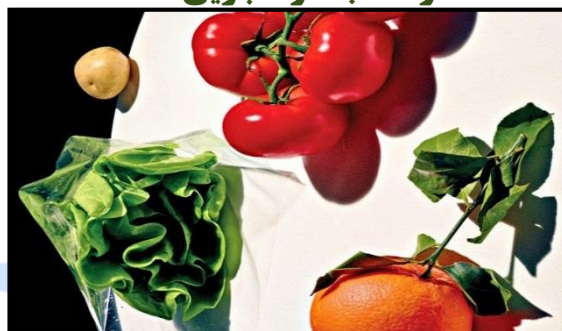
تولید روغن و کنجاله در کشور تاکید کرد

وزیر جهاد کشاورزی بر افزایش تولید روغن و کنجاله در کشور تاکید کرد و گفت: امسال با توجه به تنگناهای به وجود آمده باید عملیات انقلابی برای تولید این دو نیاز اساسی به ویژه در حوزه کلزا انجام دهیم. با توجه به اینکه امکانات، تجهیزات و منابع در استان ها، باید برای تولید روغن و کنجاله و کشت کلزا بسیج شود، سه تا چهار میلیون هکتار آیش دیم در گندم داریم که می تواند به کشت کلزا اختصاص یابد. ظرفیت بالقوه فراوانی برای تولید کلزا در کشور وجود دارد و هر چند تولید این محصول از ۳۰ تا ۴۰ هزار تن در سال ۹۳ اکنون به حدود ۴۵۰ هزار تن رسیده، اما با شرایط تحریم چاره ای نیست به جز آن که در تولید کنجاله و کاهش وابستگی به روغن و خوراک دام و طیور در آیش ها به صورت میلیون هکتار عمل کرد. در حوزه زراعت و برخی مجریان محصولات اساسی تجدید نظر کلی در مورد نیازهای اصلی، روغن، کنجاله سویا و ذرت وجود دارد که نیاز به همراهی در بخش ها و استان ها و تغییر روش ها دارد. با توجه به جنگ اقتصادی علیه کشور، در چنین شرایطی با روش های سال های گذشته نمی توان تولید کرد بلکه باید روش ها، طرح ها و راهکارهای جدید برای تامین غذای مردم داشت. برای اقدامات و عملیات انقلابی به منظور تولید دو نیاز اساسی روغن و کنجاله همان گونه که دنیا مسایل فنی و اجرایی را حل کرده و پشت سر مسایل فنی نمانده است؛ ما نیز باید خود را برای رفع مشکلات پیش رو آماده کنیم و عزم ملی برای استفاده از ظرفیت های بالقوه در حوزه تولید کلزا و کنجاله داشته باشیم. استان ها در مناطق سرد باید حضور فعال تری در کشت کلزا داشته باشند. در مناطق سرد مانند آذربایجان، کردستان، همدان، کرمانشاه، قزوین، البرز، چهارمحال و بختیاری، مرکزی و بخشی از لرستان کلزا را می توان به صورت نشایی کشت کرد.

بخش سوم: اهم اخبار بین المللی

اصلاح یک ژن گیاهی چطور می تواند در

مصرف آب صرفه جویی کند؟

که نور کافی برای فتوسنتز وجود ندارد و همین امر باعث بسته شدن منافذ تنفسی گیاه می شود؛ در نهایت، هدر رفت آب به میزان ۲۵ درصد کاهش پیدا می کند و گیاه می تواند با مصرف آب کمتری دی اکسید کربن دریافت کند.

گیاهان در حالت عادی بیشتر از نیاز خود آب مصرف می کنند اما موضوع فقط این نیست. وقتی اصلاح ژنتیکی بر روی ساختار گیاهان صورت می گیرد، کم تر از حد معمول خود آب مصرف خواهند کرد و رشد آن سریع تر خواهد بود. پروتئین PsbS در تمام گیاهان وجود دارد؛ از این رو این آزمایش می تواند به غیر از توتون بر روی گیاهان دیگر هم انجام شود. برای اثبات این موضوع، تیم تحقیقاتی تلاش می کند تا راندمان آبی محصولات غذایی را بهبود بخشد و بازدهی گیاه را در زمان کاهش آب دریافتی بررسی کند. RIPE اولین پروژه ای نیست که سعی در بهبود بهره وری محصول داشته است. سال گذشته محققان آزمایشگاه کلد اسپرینگ هاربر در نیویورک با استفاده از روش اصلاح ژنی کریسپر روی افزایش بازدهی گیاه گوجه فرنگی پژوهش هایی انجام دادند. در سال ۲۰۱۵ هم شرکت دوپونت با استفاده از روش کریسپر به بهبود ژنتیکی گیاه ذرت و گندم پرداخت. در پروژه RIPE تغییر رفتار گیاه بیشتر از تغییر در شکل و اندازه ی آن ارجحیت دارد. یوهانس کرومیدیک، از دیگر پژوهشگران این پروژه در همان نشریه ی مطبوعاتی گفته است:

ساخت گیاهانی که مصرف آب در آن ها بهینه باشد، بزرگ ترین چالش دانشمندان گیاه شناسی در حال و آینده است. بحث های مداومی در خصوص تاثیر تغییرات ژنتیکی بر سلامت مواد غذایی وجود دارد؛ بدون شک این تغییرات در روندی پیش خواهد رفت تا در آن بهبود کیفیت مواد غذایی هم حاصل شود.

پژوهشگران طی یک روش اصلاح ژنی به راهکاری رسیده اند که در آن گیاه با مصرف آب کم تر، رشد سریع تر و بازدهی بیشتری خواهد داشت. دانشمندان راه حلی کشف کرده اند که به دنبال آن گیاهان رشد سریع تری پیدا کرده و محصولات کشاورزی با سرعت بیشتری تولید شوند. این پروژه به مدیریت کاتارزینا گلاسکا، فعال در مقطع پسادکترای موسسه ی زیست شناسی دانشگاه ایلینوی رهبری می شود. او با تیم پژوهشی همراهش روی گیاه توتون مطالعاتی انجام دادند و در نهایت موفق به اصلاح ژنی شدند که به دنبال آن سطح پروتئین فتوسنتز (PsbS) موجود در ساختار گیاه افزایش پیدا می کند. افزایش پروتئین PsbS باعث بسته شدن منافذ تنفسی گیاه می شود. منافذ تنفسی گیاه در واقع روزنه های ریزی روی برگ ها هستند که به دی اکسید کربن اجازه می دهند تا طی فرآیند فتوسنتز وارد ساختمان گیاه شود. در این میان، آب موجود در گیاه هم هم زمان فرصت فرار پیدا می کند. چنانچه این منافذ تا حد کمی باز باشد، گیاه توتون آب کم تری از دست خواهد داد. به غیر از مقدار دی اکسید کربن، عوامل دیگری مانند رطوبت اطراف، کیفیت و کمیت نور دریافتی هم می توانند روی باز یا بسته شدن منافذ تنفسی گیاه تاثیر بگذارد. میزان پروتئین PsbS نوعی سیگنال برای نور اطراف است. از این رو وقتی سطح این پروتئین افزایش پیدا می کند، این پیام به گیاه مخابره می شود

دانشمندان گیاهان را برای تغییرات آب و هوایی آماده می‌کنند

آرابیدوپسیس تالیانا در شرایط اقلیمی آینده و مکان‌هایی را که امکان کشت این گیاهان وجود دارند، شناسایی کردند. آرابیدوپسیس تالیانا با توجه به خصوصیات خاص خود، نمونه‌ی آزمایشی بسیار ارزشمندی محسوب می‌شود. این گیاه با توجه به اینکه می‌تواند تغییرات ژنتیکی را در کم‌ترین زمان ممکن (چرخه‌ی زندگی نسبتاً کوتاه با طول حدود ۶ هفته) نشان دهد و همچنین دارای کوچک‌ترین ژنوم شناخته‌شده در بین گیاهان است، از لحاظ علمی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. به همین دلیل آرابیدوپسیس تالیانا، نخستین گیاهی است که نقشه‌ی ژنی آن توالی‌یابی شده است. بر اساس پیش‌بینی دانشمندان، در طول ۵۰ تا ۱۰۰ سال آینده، **رویدادهای شدید خشک‌سالی** بیشتر و گسترده‌تر می‌شوند. این یکی از عواقب مهلک گرم شدن کره‌ی زمین است که اثر آن روی گیاهان و حیوانات بسیار زیاد خواهد بود. دما در سطح سیاره‌ی ما اکنون هم در حال افزایش است و اطلاعات این پژوهش و پژوهش‌های دیگر نشان می‌دهد که بارش باران در آینده کاهش به شدت می‌یابد و این مشخصاً تأثیر چشم‌گیری روی انسان‌ها، حیوانات و گیاهان خواهد گذاشت. بر اساس این پیش‌بینی‌ها، احتمال می‌رود که تا سال ۲۰۷۰، میزان بارش باران در اروپا نسبت به حد بسیار پایینی کاهش یابد. همچنین برخی پژوهش‌ها نشان می‌دهند که گیاهان این نواحی دارای ژن‌های سازگار برای چنین تغییرات چشم‌گیری نیستند. آرابیدوپسیس تالیانا می‌تواند در محیط ناسازگار زنده بماند و گیاه ایده‌آلی برای پژوهش در مورد نحوه‌ی سازگاری گیاهان با تغییرات آب و هوایی است. پیش‌بینی‌هایی که در گذشته در مورد پراکندگی و توزیع ژنتیکی گیاهان یا جانوران در پاسخ به تغییرات آب و هوایی انجام شده بود، این واقعیت را نادیده گرفته بودند که شمار زیادی تنوع ژنی در یک گیاه وجود دارد. اکنون دانشمندان برای نخستین بار، از پراکندگی جغرافیایی تنوع ژنتیکی برای نشان دادن توانایی گونه‌های (مختلف گیاهی) برای سازگاری با شرایط مختلف بهره برده‌اند.

دانشمندان در پژوهش‌های جدید خود نشان داده‌اند که می‌توان با وجود تنوع ژنتیکی، برخی گیاهان مشابه را برای سازگاری در نواحی دیگر کشت داد. پژوهشگران مرکز زیست‌شناسی تکاملی مؤسسه‌ی ماکس پلانک، نوعی خردل کوچک با نام علمی آرابیدوپسیس تالیانا را بررسی کرده‌اند که گیاه بومی برخی از نواحی اروپا، آسیا و شمال غرب آفریقا محسوب می‌شود. این خردل‌های بومی اسکاندیناوی، به‌مانند خردل‌های مدیترانه‌ای در **مقابل خشک‌سالی شدید مقاوم‌اند**. این موضوع به این دلیل است که با انجماد خاک نواحی اسکاندیناوی در چند ماه از سال، برای گیاهان این نواحی سردسیر هم شرایطی همچون خشک‌سالی پدید می‌آید. پژوهشگران دانه‌های آرابیدوپسیس تالیانا را از بیش از ۲۰۰ نقطه‌ی مختلف جمع‌آوری کردند و در محیط آزمایشگاهی کشت دادند. مناطقی که دانه‌های آرابیدوپسیس تالیانا از آن جمع‌آوری شدند، بسیار گسترده بودند؛ از شمال آفریقا و اسپانیا تا مرکز اروپا و سوئد. این گیاهان پس از اینکه در شرایط خشک‌سالی شدید قرار گرفتند، توانایی خود برای مقاومت در برابر این شرایط را نشان دادند. سپس با استفاده از اطلاعات مربوط به توالی ژنوم آرابیدوپسیس تالیانا مشخص شد که برخی انواع این گیاه با خصوصیات ژنتیکی متفاوت، امکان زنده ماندن به مدتی طولانی‌تر در شرایط سخت دارند. این تیم پژوهشی همچنین با بهره بردن از پیش‌بینی‌های تغییرات اقلیمی، امکان زنده ماندن

تولید ۱۷ هزار تن گوجه فرنگی با آب دریا و آفتاب (مزرعه ساندراپ در استرالیا)

منطقه را متحول کند. برای رشد این بوته‌های گوجه فرنگی که به جای خاک در پوسته نارگیل رشد می‌کنند، نیازی به آفت‌کش‌ها هم نیست چرا که آب شور دریا هوا را تمییز و استریزه می‌کند.

انرژی خورشیدی این مزرعه توسط ۲۳ هزار آینه که نور خورشید را به یک برج دریافت‌کننده ۱۱۵ متری می‌رساند تامین می‌شود. در یک روز آفتابی تقریباً ۳۹ مگاوات انرژی تولید می‌شود که برای تامین انرژی دستگاه آب شیرین‌کن و تامین برق گلخانه کافی است. با آنکه هنوز برای گرم کردن گلخانه در زمستان که میزان نور خورشید کمتر است، ممکن است به انرژی فسیلی نیاز باشد اما سازندگان این مزرعه امیدوارند که با پیشرفت فناوری و کارآمدتر شدن باتری‌های خورشیدی به زودی به طور کامل از سوخت‌های فسیلی بی‌نیاز شوند. آنها عقیده دارند با آنکه هزینه ۲۰۰ میلیون دلاری ساخت این مزرعه از گلخانه‌های عادی بیشتر است، اما این سرمایه‌گذاری در دراز مدت سوددهی خواهد داشت. گوجه فرنگی‌های تولید شده در این گلخانه در حال حاضر در فروشگاه‌های مواد غذایی استرالیا به فروش می‌رسند.

نور خورشید و آب دریا: این همه آن چیزی است که یک مزرعه گلخانه‌ای در استرالیا نیاز دارد تا ۱۷ هزار تن گوجه فرنگی را در یک سال تولید کند. به گزارش وبسایت نیوساینتیست، این مزرعه منحصر به فرد در جهان، برای پرورش محصولات به خاک، کود، سوخت فسیلی و آب شیرین نیاز ندارد. با توجه به بحران کم‌آبی و کمبود انرژی در سراسر جهان، این مزرعه می‌تواند چهره نوین کشاورزی در آینده باشد. یک گروه بین‌المللی از دانشمندان شش سال صرف طراحی و ساخت این مزرعه کرده‌اند. اولین نمونه آزمایشی این گلخانه در سال ۲۰۱۰ ساخته شد. ساخت مجموعه‌ای در ابعاد صنعتی و بزرگ از این طرح در سال ۲۰۱۴ آغاز شد. ساختمانی که از آن در این هفته پرده‌برداری شد.

طرز کار این گلخانه چگونه است؟

یک خط لوله ۲ کیلومتری آب خلیج اسپنسر را به مزرعه «ساندراپ» (به معنای قطره خورشید) می‌رساند. این مزرعه یک محوطه ۲۰ هکتاری در منطقه خشک بندر آگوستا واقع شده است. یک سیستم آب‌شیرین‌کن که با انرژی خورشیدی کار می‌کند، نمک موجود در این آب را جدا می‌کند و آب شیرین لازم برای رشد ۱۸۰ هزار بوته گوجه فرنگی در داخل گلخانه فراهم می‌شود. کشاورزی در این منطقه جغرافیایی، به علت گرمای سوزان تابستان و خشکی بیش از حد هوا، تقریباً غیر ممکن است. اما این گلخانه می‌تواند تمام وضعیت

تغییرات اقلیمی مهمترین معضل بخش کشاورزی است

ایشان در ادامه به برخی از تحقیقات موردی سازمان فائو اشاره و با ارزیابی اطلاعات بدست آمده حاصل از پژوهش‌های یاد شده، کلیه مسئولین و بهره برداران را به استفاده از اطلاعات تحقیقاتی و آماری در تارنمای این سازمان توصیه کرد.

در ادامه دکتر طینوش جمالی محقق مؤسسه Iamo آلمان نیز در زمینه بررسی جنبه‌های اقتصادی حوزه کشاورزی گفت: توجه مجزا به مساله تولید غذا بدون در نظر گرفتن موضوع آب، انرژی و غذا موجب تخریب منابع آب و خاک خواهد بود. توسعه پروژه‌های آبی بدون در نظر گرفتن ارزش دقیق اقتصادی آب از جنبه‌های مختلف به استفاده تخریبی و غیر مؤثر از منابع منجر خواهد شد و توسعه بازارهای آب زیرزمینی در شرایط وجود یارانه‌های عظیم انرژی تنها به نابودی منابع آب را به دنبال دارد.

نماینده سازمان خوار بار جهانی (F.A.O) در ایران گفت: مهمترین معضلات حوزه آب و خاک و کشاورزی کاهش سطح آبهای زیرزمینی، شوری خاک و تغییرات اقلیمی است. توجه توأمان به تمام مسائل مرتبط با حوزه فعالیت‌های کشاورزی از مهمترین عامل توسعه صحیح این حوزه قلمداد می‌شود. در برخی از نقاط جهان خصوصاً در منطقه خاورمیانه شاهد فشار دوگانه کاهش قابل تأمل تولید محصولات توأم با افزایش فزاینده تقاضا هستیم. در هرگونه توسعه و یا ایجاد تغییرات در بخش کشاورزی می‌بایست ارتباط غذا، آب و انرژی به صورت همزمان در نظر گرفته شود. بیش از هر بخش اقتصادی در سطوح کشورها، اقتصاد کشاورزی از تنش‌های آب متأثر می‌شود و آب و خاک به عنوان دو منبع اصلی در حوزه کشاورزی پس از یک سطح خاص سرمایه گذاری برگشت ناپذیر و غیر قابل احیا هستند و این مهم لزوم توجه بیش از پیش به این منابع را به خوبی روشن می‌کند.

بر این اساس سازمان خوار و بار جهانی با انجام برخی اقدامات در حوزه‌های مدیریت یکپارچه آب و خاک، وصل و ایجاد کردن شبکه‌های تکنولوژی در حوزه کشاورزی، مدیریت فعال در حوزه خشکسالی و نیز مدنظر قرار دادن مدیریت خشکسالی در تمامی مبحث‌های توسعه در سطح کشورها همواره سعی در بهینه سازی منابع موجود با توجه به شرایط خاص کنونی نموده است.

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی
خراسان رضوی

خبرنامه

داخلی

کانال ارتباطی ما

دفتر کشاورزی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تلفن تماس:

سرپرست دفتر کشاورزی: ۳۸۸۴۲۹۳۱ - داخلی ۱۷

کارشناس دفتر کشاورزی: ۳۸۸۴۲۹۳۱ - داخلی ۲۷